

munus 2

ANALIZA UČINKOVITOSTI PROMOCIJSKIH AKTIVNOSTI NA ŠOLSLEM CENTRU CELJE

POVZETEK

Šolski center Celje (ŠCC) že vrsto let posebno pozornost namenja promociji srednjega poklicnega in strokovnega oz. tehniškega izobraževanja. Cilj promocijskih dejavnosti je povečati ugled in spoznati možnosti, ki jih nudi poklicno in tehniško izobraževanje, s tem pa povečati vpis v izobraževalne programe šol ŠCC ter zagotoviti ustrezen kader za slovensko gospodarstvo.

V prispevku predstavljamo načine in vrste promocijskih dejavnosti Šolskega centra Celje ter njihov vpliv na odločitev učencev za vpis v izobraževalne programe šol Šolskega centra Celje.

Na osnovi primerjave podatkov prijavljenih učencev v 1. letnik srednjih šol ŠCC in izvedenih promocijskih aktivnosti smo ugotovili, da so naše šole oz. tehniški poklici zanimivejši za učence okoliških krajev, ki imajo zaradi načina življenja kakovostnejšo predstavo o poklicih oziroma že imajo razvit poklicni interes.

V naslednjih letih bi bilo smiselno razmisliti o načinu približevanja tehniških poklicev mestni (celjski) populaciji otrok.

Ključne besede: promocija šole, deficitarni poklici, poklicna orientacija, vpis.

ABSTRACT

School Centre Celje has assigned special attention to promotion of the secondary vocational and technical education. The aim of promotional activities is to increase the reputation of the school and (present) the possibilities that are offered in vocational and technical education. With these activities we try to increase the school enrolment and assure appropriate personnel in Slovenian economy.

munus 2

In this article we present different strategies in promotion and different kinds of promotional activities. We also present the influence of these activities on learners' decisions about the enrolment to different educational programmes of schools in School Centre Celje.

Based on the comparison of data of learners enrolled into 1st year of secondary schools in School Centre and performed promotion activities we found out that our schools are very interesting for students from nearby places. These students have more qualitative concept of our schools and they already have developed professional interest.

In future years it would be reasonable to think about the ways of how to approach technical professions to urban population of children (especially from Celje).

Key words: school promotion, deficit professions, professional orientation, enrolment.

munus 2

1 UVOD

Izbira poklica je ena najpomembnejših odločitev v življenju. Kam se vpisati in kateri poklic je za posameznika pravi, sta najpogostejši vprašanji, s katerima se mladostniki prvič srečujejo ob prehodu iz osnovne v srednjo šolo. Ta prehod nastopi ravno v obdobju, ko se oblikuje mladostnikova identiteta in se spoznavajo poklicni interesi, zato je odločitev toliko težja. Prav zaradi pomembnosti in teže odločitve se precej mladostnikov odloči za nadaljevanje šolanja v gimnazijah. Tako svojo poklicno odločitev odložijo za štiri leta. Zagotovo so v boljšem položaju tisti, ki imajo kakovostnejšo predstavo o različnih poklicih, saj se le tako lahko razvijejo poklicni interesi

2 POKLICNA ORIENTACIJA

Poklicna orientacija pomeni delo z učenci in s starši z namenom pridobivanja čim boljših informacij o izobraževalnih programih in poklicih za uresničevanje želene izobraževalne in poklicne poti.

Sestavljena je iz različnih aktivnosti:

- razvijanje interesov;
- spoznavanje poklicev in
- iskanje poklicnih ciljev skozi proces poklicnega svetovanja.

Poklicna orientacija je zahteven in dolgotrajen proces, ki bi se moral sistematično pričeti že v prvih razredih osnovne šole. Preko določenih vsebin v učnem načrtu se da aktivno predstaviti določene poklice in nuditi praktično ter konkretno izkušnjo učencem, da spoznajo sebe in svoje lastnosti ter sposobnosti za opravljanje določenega poklica.

Poklicno odločanje zahteva aktivno udeležbo posameznika, saj je odločitev ustrežnejša, če jo vsak sprejme samostojno in se ne prepušča naključju ali nasvetom tretjih oseb.

munus 2

Poklicna orientacija ima v Sloveniji dolgoletno tradicijo, ki se je začela v 50-ih letih 20. stoletja. Na voljo je veliko pisnih informacij o poklicih, ki so vsekakor zelo dragocene. Največ tovrstnih informacij je na Centru za informiranje in poklicno svetovanje (CIPS). Veliko ustreznih informacij je dostopnih mladostnikom in odraslim tudi na šolah ter na Zavodu RS za zaposlovanje, vendar pisne informacije o poklicih še zdaleč ne zadoščajo za poznavanje poklica. Zato šole posegajo tudi po drugih oblikah informiranja mladostnikov, kot so delavnice, predstavitve na šolah, sejemske prireditve, obiski šol in predstavitve različnih poklicev v sodelovanju z delodajalci v realnem delovnem okolju ...

3 PROMOCIJA POKLICEV

Beseda promocija pomeni vrsto načrtovanih dejavnosti, ki imajo za cilj ustvariti močno prepoznavnost, uveljavitev in pozitivno vrednotenje določenega izdelka, storitve, blagovne znamke, identitete, regije ali države.

Šolski center Celje že vrsto let namenja poseben poudarek promociji srednjega poklicnega in strokovnega oz. tehniškega izobraževanja. Z vrsto načrtovanih dejavnosti poskuša učencem zaključnih razredov osnovne šole in njihovim staršem ponuditi boljši vpogled v poklicni in strokovni izobraževalni sistem, olajšati proces poklicnega odločanja in s tem pomagati učencem pri prehodu z ene stopnje na drugo.

Določeni profili poklicev, predvsem naravoslovno-tehniške smeri, imajo v zadnjem obdobju velik upad vpisa učencev v srednje poklicne šole ter dijakov v višje in visoke strokovne šole. To se odraža tudi na trgu delovne sile, kjer je povpraševanje delodajalcev po teh poklicih vse večje, ponudba delovne sile pa manjša.

Menimo, da je razlog za zmanjšan vpis v srednje poklicne in srednje strokovne oz. tehniške izobraževalne programe predvsem v krizi industrijske proizvodnje, širjenju storitvenih dejavnosti, popularizaciji in vrednotenju posameznih poklicev in stroke, družbenih vrednotah, nezadostni informiranosti

munus 2

osnovnošolcev in njihovih staršev o poklicih ter v sistemski neurejenosti promocije poklicev in poklicnega izobraževanja.

munus 2

3.1 Promocijske dejavnosti na ŠCC

Tabela 1: Promocijski dogodki na ŠCC v šolskem letu 2009/2010

Čas	Promocijski dogodki	Udeleženci
September	srečanje s svetovalnimi delavkami OŠ Savinjske regije	svetovalne delavke OŠ
Oktober	dan odprtih vrat	učenci devetih razredov OŠ in njihovi spremljevalci (učitelji, svetovalne delavke in starši)
Januar	sodelovanje na sejemskih prireditvah	učenci zadnje triade, pedagoški delavci, starši
April	delavnice za osnovnošolce	učenci 7. in 8. razredov OŠ
Skozi celo šolsko leto	predstavitev izobraževalnih programov na OŠ tehnične delavnice	učenci 8. in 9. razredov OŠ in njihovi starši učenci zadnje triade

3.1.1 Srečanje s svetovalnimi delavkami OŠ

Na začetku šolskega leta ŠCC organizira srečanje s svetovalnimi delavci OŠ Savinjske regije, na katerem jih seznanja z novostmi na področju srednjega izobraževanja ter načrtom sodelovanja osnovnih in srednjih šol na področju promocije poklicev. Na srečanju tudi sodelujejo predstavniki Zavoda za zaposlovanje OE Celje, ki informirajo svetovalne delavce o deficitarnosti in perspektivnosti posameznih poklicev, možnosti štipendiranja, zaposlovanja in ustvarjanja poklicne kariere v podjetjih Savinjske regije.

S takšnim načinom komuniciranja in informiranja so osnovnošolski svetovalni delavci zadovoljni, zato se tovrstnih srečanj udeležujejo v velikem številu. Sami menijo, da so premalo ali prepozno informirani o dogajanju na področju razvoja in potrditve novih izobraževalnih programov.

munus 2

3.1.2 Dan odprtih vrat

ŠCC organizira že vrsto let v mesecu oktobru dan odprtih vrat, na katerega pisno povabi učence zaključnih razredov osnovne šole iz Savinjske regije in njihove starše. Zanje pripravi program v telovadnici šole in delavnice s področja naravoslovja, jezikoslovja, tehnike, logistike, umetnosti, okoljevarstva, medijske tehnike, gradbeništva, strojništva, elektrotehnike ... S sprehodom po šoli imajo obiskovalci možnost spoznati utrip šole. Vsaka izmed šol pripravi tudi predstavitev poklicev, za katere izobražuje, in pomembnejših dogodkov.

3.1.3 Predstavitve izobraževalnih programov dijakom in staršem osmih in devetih razredov na osnovnih šolah

Predstavitve poklicev in izobraževalnih programov so zelo pomembna dejavnost v okviru poklicnega informiranja, saj so to pogosto prve verodostojne informacije, ki jih o določenem programu dobi učenec. Na predstavitvah se učenci in njihovi starši seznanijo z izobraževalnimi programi, s ponudbo izbirnih vsebin in interesnih dejavnosti, z dosežki dijakov šole, z možnostjo prilagajanja šolskih obveznosti z dodelitvijo statusov, s prednostmi šole, s povezavo šole in podjetij ter z možnostjo nadaljevanja izobraževanja oz. zaposlovanja.

Od načina predstavitve je lahko odvisno, ali se bodo učenci dodatno informirali o poklicu oz. se zanj odločili.

3.1.4 Delavnice za osnovnošolce

V mesecu aprilu ŠCC povabi učence 7. in 8. razredov na delavnice, kjer pod vodstvom učiteljev – mentorjev in dijakov šole učenci ustvarjajo zanimive izdelke in izvajajo poskuse. Učenci dobijo promocijski material šol ŠCC z opisom izobraževalnih programov.

3.1.5 Tehniške delavnice na OŠ

Osnovnim šolam ŠCC ponuja možnost izvedbe tehniških delavnic v njihovih prostorih, z namenom obogatitve dejavnosti osnovnih šol in zadovoljevanja različnih interesov učencev.

munus 2

3.1.6 Predstavitev izobraževalnih programov na sejmih

V zadnjem času se uveljavlja predstavitev izobraževalnih programov in poklicev na sejmskih prireditvah. V letošnjem šolskem letu se je ŠCC udeležil treh sejmskih dogodkov, in sicer:

- Festivala izobraževanja in zaposlovanja (Celje);
- Pred izbiro poklica (Šentjur) in
- Poklicne avtoceste (Brežice).

Na sejmih so lahko mladostniki še pred informativnimi dnevi pridobili informacije, ki jim bodo olajšale izbiro šole in poklicno pot. Obisk sejmov je zelo zanimiv tudi zato, ker lahko učenci neposredno na mestu preverijo, ali jim izbrana šola omogoča zaposlitev v podjetjih. Svoje kadrovske potrebe in pričakovanja od prihodnjih sodelavcev namreč na sejmu predstavijo tudi delodajalci.

3.2 Cilj promocijskih dejavnosti

Cilji promocijskih dejavnosti so:

- seznaniti osnovnošolske svetovalne delavce o novostih in spremembah na področju srednjega in poklicnega izobraževanja;
- seznaniti učence in starše z izobraževalnimi programi, ki jih ponuja ŠCC;
- seznaniti učence, njihove starše in svetovalne delavce o prednostih poklicnega in strokovnega izobraževanja in jim predstaviti učni proces v poklicnih šolah, ki zagotavlja dijakom kakovostno strokovno znanje in praktično izpopolnjevanje, po končanem šolanju pa omogoča zaposlitev ali nadaljevanje izobraževanja v poklicni vertikali: v programih poklicno-tehniškega izobraževanja, višjih in visokih strokovnih šolah in ne nazadnje tudi fakultetah;
- povečati ugled in poznavanje možnosti, ki jih nudi poklicno in strokovno oz. tehniško izobraževanje;
- promovirati deficitarne poklice in ustrezne izobraževalne programe;
- povečati vpis v poklicno izobraževanje in s tem v izobraževalne programe, ki jih izvaja šola;
- povečati informiranost in interes učencev ter staršev za določene poklice in
- zagotoviti ustrezen kader za slovensko gospodarstvo.

munus 2

3.3 Ciljna skupina promocijske dejavnosti

Glavna ciljna skupina so učenci zadnje triade osnovne šole. V dejavnost so vključeni tudi starši in svetovalni delavci na osnovnih šolah, saj pri sprejemanju poklicne odločitve otroci te starosti potrebujejo pomoč, predvsem dobro informiranje in svetovanje. Samo dobro informirani učenci lahko sprejmejo racionalne odločitve za zadovoljitev svojih interesov in želja.

Raziskave kažejo, da je velik osip na nekaterih šolah posledica nepoznavanja izobraževalnih programov, v katere so se vpisali.

3.4 Izvajalci promocijske dejavnosti

Koordinatorji promocijskih dejavnosti so svetovalni delavci na ŠCC. Njihova naloga je povezovanje in sodelovanje z osnovnimi šolami, koordinacija aktivnosti, ki so povezane z obiski učencev, priprava promocijskega gradiva, vodenje evidence o dejavnostih ter analiza promocijskih aktivnosti.

Promocijske aktivnosti izvajajo ravnatelji, učitelji in svetovalne delavke srednjih šol.

3.5 Udeležba osnovnih šol na promocijskih dogodkih ŠCC

Tabela 2: Udeležba osnovnih šol na promocijskih dogodkih ŠCC po območjih

Občina/regija	Število promocijskih dogodkov							Skupaj šol
	0	1	2	3	4	5	6	
Celje	1	4	3	5				13
Laško			2	1				3
Mozirje	4	2						6
Slovenske Konjice	2	3						5
Šentjur		1	3	2	1			7
Šmarje pri Jelšah	3	4	2					9
Velenje	6	2						8
Žalec		2	6					8
Zasavje/Posavje	4	2						6
Skupaj šol	20	20	16	8	1	0	0	65
% udeležbe	30,8	30,8	24,6	12,3	1,5	0,0	0,0	100

munus 2

V šolskem letu 2009/10 sta se dve tretjini osnovnih šol Savinjske regije odzvali na promocijske dogodke ŠCC. Nekateri šole (24) so se udeležile dveh ali treh dogodkov.

3.6 Mnenje učencev o promocijskih dogodkih

Na osnovi pisnih vtisov učencev osnovnih šol, ki so sodelovali na promocijskih dogodkih, sklepamo, da so učenci z njimi zadovoljni. Menijo, da so z udeležbo na delavnicah pridobili predvsem novo znanje in razvili veščine ali so znanje in veščine dopolnili, več vedo o srednjih šolah in srednješolskih programih šol ŠCC, imeli so priložnost za ustvarjanje in konkretno delo ter so prijetno preživeli prosti čas.

munus 2

4 VPLIV PROMOCIJSKIH DEJAVNOSTI NA VPIS NA ŠOLE ŠCC

4.1 Število učencev devetih razredov v Sloveniji

V zadnjih letih se srednje šole zaradi nižje natalitete srečujejo z zmanjševanjem števila dijakov.

Generacija dijakov, ki se bo vpisala v 1. letnik srednje šole v šolskem letu 2010/11, je za 588 dijakov manjša v primerjavi s prejšnjo generacijo. Največji upad števila dijakov je v Savinjski regiji (148).

Tabela 3: Število učencev 9. razredov po regijah

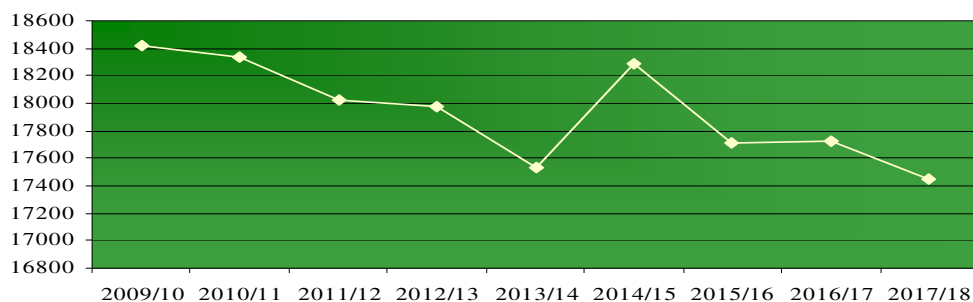
Regija	2009/10	2010/11	Razlika	%
Gorenjska	1968	1973	5	0,3
Goriška	1139	1025	-114	-10,0
Jugovzhodna Slovenija	1476	1377	-99	-6,7
Koroška	734	688	-46	-6,3
Notranjsko-kraška	469	439	-30	-6,4
Obalno-kraška	802	828	26	3,2
Osrednjeslovenska	4801	4745	-56	-1,2
Podravska	2900	2786	-114	-3,9
Pomurska	1064	1058	-6	-0,6
Savinjska	2625	2477	-148	-5,6
Spodnjeposavska	648	642	-6	-0,9
Zasavska	382	382	0	0,0
Skupaj	19008	18420	-588	-3,1

Tudi v naslednjih letih se bo število dijakov zmanjševalo.

V šolskem letu 2014/15 se bo v 1. letnik srednje šole vpisalo 1476 dijakov (50 oddelkov) manj, kot se jih je vpisalo v letošnjem šolskem letu.

munus 2

Graf 1: Število učencev 9. razreda do šolskega leta 2017/18

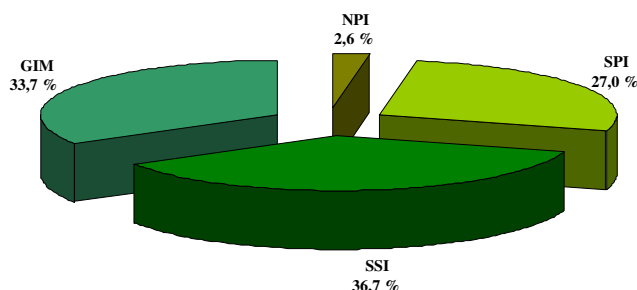

munus 2

4.2 Število razpisanih mest za vpis v 1. letnik srednjih šol

4.2.1 Slovenija

V šolskem letu 2009/2010 bo osnovno šolo zapustilo 18.420 devetošolcev. Zanje so srednje šole v Sloveniji razpisale 25.432 mest v poklicnih, strokovnih oz. tehniških in gimnazijskih programih. Največ mest je razpisanih v srednjem strokovnem oz. tehniškem izobraževanju (36,7 %) in gimnazijah (33,7 %).

Graf 2: Delež razpisanih mest za vpis v srednješolske programe v šolskem letu 2010/11

Glede na demografske trende in stanje na trgu dela so razpisana mesta preobsežna. Ponudba izobraževalnih programov je v neravnovesju s potrebami gospodarstva.

4.2.2 Savinjska regija

V Savinjski regiji je za 2.477 devetošolcev razpisanih 3.424 mest, največ za srednje strokovno in tehniško izobraževanje (40,2 %). Števili mest v programih srednjega poklicnega in gimnazijskega izobraževanja sta približno enaki (29,1 % in 27,5 %).

munus 2

Tabela 4: Obseg vpisa v srednje šole v Savinjskih regiji (2010/2011)

Programi	Število razpisanih mest v Savinjski regiji	Delež razpisanih mest v Savinjski regiji v %
Nižje poklicno izobraževanje	112	3,3
Srednje poklicno izobraževanje	996	29,1
Srednje strokovno in tehniško izobraževanje	1376	40,2
Gimnazija	940	27,5
Skupaj	3424	100,0

4.2.3 Šolski center Celje

V sklopu Šolskega centra Celje (ŠCC) deluje 5 srednjih šol, ki ponujajo 28 izobraževalnih programov nižjega, srednjega poklicnega, srednjega strokovnega oz. tehniškega izobraževanja in gimnazije. Šole ŠCC so razpisale 1096 mest, kar predstavlja 32 % vseh razpisanih mest v Savinjski regiji.

Tabela 5: Obseg vpisa v šole ŠCC (2010/11)

Šola	Programi				Skupaj	
	NPI	SPI	SSI	GIM		
Gimnazija Lava				180	180	
Srednja šola za elektrotehniko in kemijo			26	140	166	
Srednja šola za gradbeništvo		16	104	84	204	
Srednja šola za strojništvo in mehatroniko		16	104	140	260	
Srednja šola za storitvene dejavnosti in logistiko		16	186	84	286	
Skupaj		48	420	448	180	1096
%		4,4	38,3	40,9	16,4	100,0

Največ vpisnih mest je namenjenih izobraževalnim programom srednjega poklicnega in srednjega strokovnega oz. tehniškega izobraževanja, skupaj 79,2 %.

MUNUS 2

4.3 Število prijavljenih učencev na šole ŠCC

Na 1096 razpisanih mest se je prijavilo 762 učencev. Največ zanimanja so učenci pokazali za programe srednjega strokovnega oz. tehniškega izobraževanja in za gimnazijske programe. Za nekatere programe so učenci pokazali precej zanimanja, saj je prijavljenih več kandidatov, kot je razpisanih mest (medijski tehnik, tehnik računalništva in tehnik mehatronike). Za » tradicionalne« poklice (gradbeni tehnik, strojni tehnik, kemijski tehnik in elektrotehnik) je precej manj zanimanja kot prejšnja leta.

Tudi zanimanje za programe srednjega poklicnega izobraževanja (tehniške poklice) je manjše kot v preteklem letu.

Tabela 6: Število prijavljenih učencev na šole ŠCC po programih

Šola	NPI	Program SPI	SSI	GIM	Skupaj
Gimnazija Lava				142	142
Srednja šola za elektrotehniko in kemijo		15	111		126
Srednja šola za gradbeništvo	7	27	55		89
Srednja šola za strojništvo in mehatroniko	7	44	151		202
Srednja šola za storitvene dejavnosti in logistiko	4	145	54		203
Skupaj	18	231	371	142	762
% od števila razpisanih mest	37,5	55,0	82,8	78,9	69,5

munus 2

Tabela 7: Število prijavljenih učencev na ŠCC po šolah

OSNOVNA ŠOLA	ŠOLSKE SKUPINE						SKUPAJ	%
	Št. uč. - 9. raz.	GL	SŠEK	SŠG	SŠSDL	SŠSM		
CELJE	538	48	31	16	28	40	163	30,3
I. OŠ Celje	36	2	1	1		2	6	16,7
II. OŠ Celje	53	5		2	2	6	15	28,3
III. OŠ Celje	28	1	3			1	5	17,9
IV. OŠ Celje	64	4	3	3	3	3	16	25,0
OŠ Frana Kranjca, Celje	30	3			4	1	8	26,7
OŠ Hudinja, Celje	37	6	3		2		11	29,7
OŠ Frana Roša, Celje	48	9	1	1	2		13	27,1
OŠ Lava, Celje	52	2	4	2	3	5	16	30,8
OŠ Ljubečna	45	4	5		4	4	17	37,8
OŠ Štore	33	3	3	2	1	5	14	42,4
OŠ Vojnik	69	6	4	3	3	11	27	39,1
OŠ Frankolovo	26	1	2	2	2	2	9	34,6
OŠ Dobrna	17	2	2		2		6	35,3
LAŠKO	140	21	10	4	14	11	60	42,9
OŠ Primoža Trubarja, Laško	75	13	5	1	10	5	34	45,3
OŠ Antona Aškerca, Rimske Toplice	30	2	1	2	2	5	12	40,0
OŠ Marjana Nemca, Radeče	35	6	4	1	2	1	14	40,0
MOZIRJE	204	18	0	6	12	17	53	26,0
OŠ Mozirje	46	3		1	2		6	13,0
OŠ Ljubno	30	1			3	3	7	23,3
OŠ Nazarje	35	1			3	6	10	28,6
OŠ Frana Kocbeka, Gornji Grad	37	3		3		3	9	24,3
OŠ Rečica ob Savinji	23	7			2	2	11	47,8
OŠ Blaža Arnič, Luče	33	3		2	2	3	10	30,3
SLOVENSKE KONJICE	254	2	11	4	16	11	44	17,3
OŠ Pod goro, Slovenske Konjice	49	1	5	2	2	1	11	22,4
OŠ Ob Dravinji, Slovenske Konjice	54			2	5	4	11	20,4
OŠ Zreče	77		1		6	4	11	14,3

munus 2

ŠOLSKI CENTER CELJE

OSNOVNA ŠOLA	Št. uč. -						SKUPAJ	%
	9. raz.	GL	SŠEK	SŠG	SŠSDL	SŠSM		
OŠ Loče	55	1	5		1	1	8	14,5
OŠ Vitanje	19				2	1	3	15,8
ŠENTJUR	210	7	18	14	22	27	88	41,9
OŠ Franja Malgaja, Šentjur	48		5	5	5	6	21	43,8
OŠ Hrušavec, Šentjur	47	3	3	2	4	4	16	34,0
OŠ Blaža Kocena, Ponikva	26		5	5		4	14	53,8
OŠ Slivnica pri Celju, Gorica pri Slivnici	36	2	4		4	8	18	50,0
OŠ Dramlje	23	2		2	3	2	9	39,1
OŠ Planina pri Sevnici, Planina	13				1	2	3	23,1
OŠ Dobje	17		1		5	1	7	41,2
							0	
ŠMARJE PRI JELŠAH	297	12	24	10	23	30	99	33,3
OŠ Šmarje pri Jelšah	92	5	12	2	3	9	31	33,7
OŠ Lesično	20	3	1	1	4	7	16	80,0
OŠ Kozje	17	1	1		1	2	5	29,4
OŠ Podčetrtek	31	3	1	2	2	2	10	32,3
I. OŠ Rogaška Slatina	40		4	1	3	4	12	30,0
II. OŠ Rogaška Slatina	50		3	1	6	3	13	26,0
OŠ Bistrica ob Sotli	18		1	2			3	16,7
OŠ Rogatec	29		1	1	4	3	9	31,0
VELENJE		7	2	6	11	7	33	
OŠ Šalek, Velenje				1	3		4	
OŠ Gorica, Velenje					1		1	
OŠ Livada, Velenje					1	1	2	
OŠ Gustava Šiliha, Velenje				1			1	
OŠ Mihe Pinterja Toleda, Velenje							0	
OŠ Antona Aškerca, Velenje		1			2	1	4	
OŠ Šoštanj	90	5		3	4	3	15	16,7
OŠ bratov Letonja, Šmartno ob Paki	46	1	2	1		2	6	13,0
ŽALEC	379	27	18	12	35	38	130	34,3
I. OŠ Žalec	71	4	3	2	9	6	24	33,8

munus 2

ŠOLSKI CENTER CELJE

OSNOVNA ŠOLA	Št. uč. -						SKUPAJ	%
	9. raz.	GL	SŠEK	SŠG	SŠSDL	SŠSM		
OŠ Griže	24	7	1		8	1	17	70,8
OŠ Polzela	62	3	1	1	8	11	24	38,7
OŠ Vransko	57	3	4	3	4	8	22	38,6
OŠ Braslovče	46	4	1	1	2	6	14	30,4
OŠ Petrovče	53	2	4	2		4	12	22,6
OŠ Šempeter	34	3	3	2	2	2	12	35,3
OŠ Prebold	32	1	1	1	2		5	15,6
ZASAVJE / POSAVJE		0	7	8	16	7	38	
OŠ Boštanj	39		2	2	1	3	8	20,5
OŠ Sava Kladnika, Sevnica			1		6	2	9	
OŠ Blanca, Sevnica							0	
OŠ N. H. Rajka, Hrastnik	66		4	4	6	1	15	22,7
OŠ Senovo				1			1	
OŠ Trbovlje				1	1		2	
OŠ Zagorje					1	1	2	
OŠ Litija					1		1	
OŠ PP		0	0	4	3	3	10	
OŠ Glazija, Celje					2	1	3	
OŠ Vitka Pavliča, Hrastnik							0	
OŠ dr. Mihajla Rostoharja, Krško							0	
III. OŠ Rogaška Slatina						2	2	
OŠ Ane Gale, Sevnica							0	
OŠ Milke Namestnik - Sonje, Slovenska Bistrica							0	
OŠ V parku, Slovenske Konjice							0	
OŠ Center za vzg., izob. in usposab., Velenje				1			1	
OŠ dr. Slavka Gruma, Zagorje pri Savi							0	
II. OŠ Žalec				3	1		4	
OSTALE ŠOLE		0	5	3	10	2	20	
Ljudska univerza Celje			2		4		6	
OŠ Ig			1				1	

MUNUS 2

ŠOLSki CENTER CELJE

OSNOVNA ŠOLA	Št. uč. -					SKUPAJ	%
	9. raz.	GL	SŠEK	SŠG	SŠSDL		
OŠ Žetale			1			1	
OŠ Pogorje				1		1	
OŠ Črna na Koroškem					1	1	
OŠ Gradec					1	1	
OŠ Raka					1	1	
OŠ Šmartno v Tuhinju					1	1	
OŠ Slovenj Gradec					1	1	
OŠ Bizeljsko						1	
OŠ Veržej						1	
Tujina			1	2	1	4	
NPI, PREUSMERITVE		0	0	2	13	9	24
SŠG				2	1	3	
SŠSM						9	
PKŠ					1	1	
SZD					1	1	
ŠC Velenje					2	2	
SŠSDL					4	4	
ŠC Rogaška Slatina					1	1	
UPI Žalec					1	1	
Gimanzija Celje – Center					1	1	
Gimanzija Moste Ljubljana					1	1	
SKUPAJ PRIJAVLJENIH		142	126	89	203	202	762

Na ŠCC se je prijavilo 676 devetošolcev iz Savinjske regije, kar znaša 27,3 % populacije iz Savinjske regije, in 86 učencev in dijakov iz drugih regij, skupaj 762 učencev.

Nekateri kraji Savinjske regije imajo šole z enakimi izobraževalnimi programi, kot so na ŠCC, zato iz teh krajev ni veliko prijav.

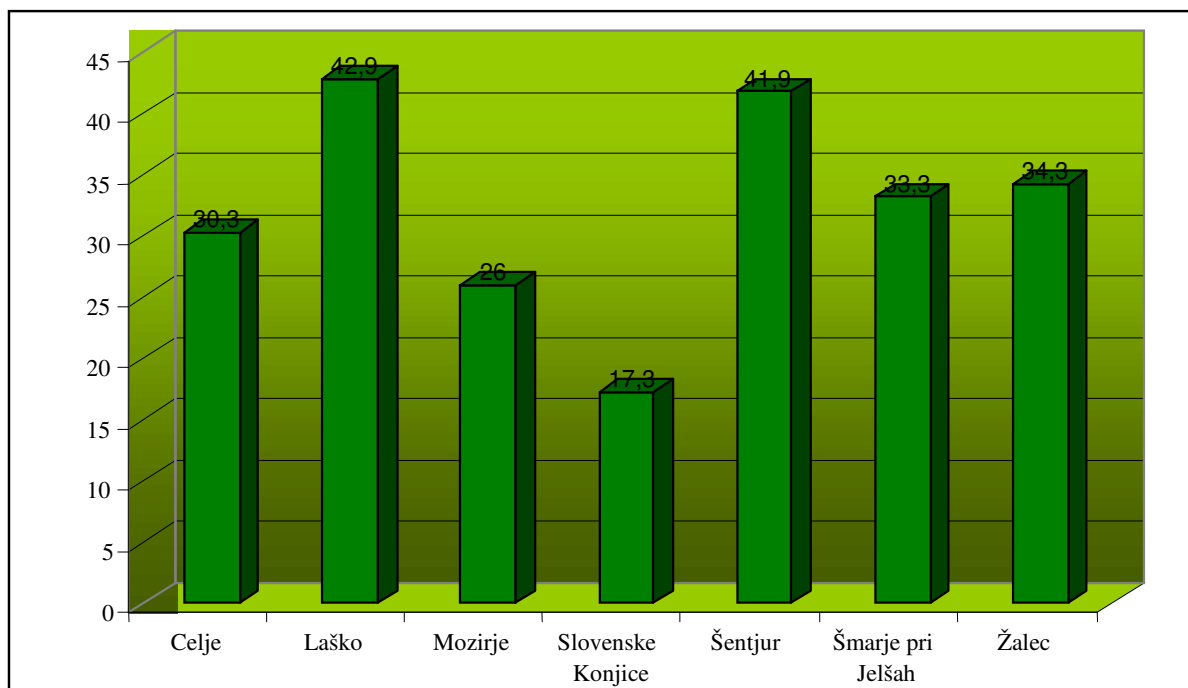
Iz šol celjskega območja se je na ŠCC prijavilo 30,3 % devetošolcev. Za programe ŠCC so pokazali najmanj zanimanja učenci I. in III. osnovne šole Celje (16,7 % in 17,9 %), največ pa OŠ Štore (42,4 %) in OŠ Vojnik (39,1 %).

Ti podatki niso v sorazmerju s številom promocijskih aktivnosti na posameznih šolah.

munus 2

Tabela 8: Povprečni odstotek prijavljenih učencev po območjih

Opazno je, da so izobraževalni programi, ki se izvajajo na ŠCC, najzanimivejši dijakom iz laškega in šentjurskega območja.

munus 2

5 ZAKLJUČEK

V zadnjih letih so se srednje šole zaradi svojega obstoja pričele podrežati marketinškimi zakonitostim. Ob vedno večjem razvrščanju šol glede na dosežene rezultate (matura, raziskovalna dejavnost, projekti, ponudba nadstandardnih dejavnosti ...) in vplivu demografskih sprememb (manjše število rojstev) so izobraževalne institucije (posebej srednje šole) začele iskati nove načine komuniciranja z učenci osnovnih šol in njihovimi starši. Šole poskušajo z različnimi tehnikami pritegniti njihovo pozornost, informirajo jih o izobraževalnih programih, poskušajo jim predstaviti svoje prednosti s ciljem povečanja vpisa.

Šole ŠCC se že nekaj let načrtno trudijo zapolniti razpisana prosta mesta. Promocijske aktivnosti, ponudba zanimivih, kakovostnih programov in njihovo privlačno izvajanje zagotovo vplivajo pri odločitvi za vpis v določen program. Za določene programe je med učenci premajhno zanimanje kljub dobrim perspektivam za zaposlitev in potrebam na trgu dela, drugi beležijo presežek. Tako so tisti programi, za katere je zanimanje zelo majhno ali ga skoraj ni, prisiljeni sprejemati učence, katerih predznanje ne omogoča uspešnega nadaljevanja šolanja in pridobivanja poklica.

Izobraževalni programi, za katere učenci kažejo zanimanje – programi z večjim številom prijav od razpisanih mest – lahko izberejo boljše učence in dosegajo boljše rezultate. Po drugi strani pomeni odklonitev presežnega števila učencev odpoved finančnim sredstvom, ki bi jih šola sicer dobila od države.

Pri načrtovanju promocijskih dejavnosti se pred šole postavlja vprašanje o vsebini trženja oz. o pomembnih dejavnikih, ki vplivajo na odločitev učencev pri izbiri izobraževalnih programov.

Na osnovi analiziranih podatkov o številu prijavljenih učencev in kraju njihovega prebivališča smo ugotovili, da so šole ŠCC in izobraževalni programi, ki jih ponujajo, zanimivejši za okoliške učence, zato bi bilo smiselno razmisliti, kako tehniške poklice približati mestni populaciji otrok.

munus 2

Opažamo tudi, da promocijski dogodki vplivajo na večjo prepoznavnost šole in odločitev za njene izobraževalne programe, vendar ne moremo trditi, da ima število promocijskih dogodkov na posameznih šolah pomembno vlogo pri odločitvi za izbiro poklica.

Iz razgovorov s svetovalnimi delavkami osnovnih šol je razvidno, da ponudba storitev (npr. organiziran avtobusni prevoz do šole) in ugled šole pomenita pomembno prednost pred sorodnimi šolami.

V začetku šolskega leta 2008/2009 je bila med učenci in učenkami osnovnih šol ter dijaki in dijakinjami srednjih šol izvedena spletna raziskava, s katero se je želelo ugotoviti, kateri so glavni razlogi, ki mlade vodijo pri izbiri srednje šole, kakšen je njihov pogled na poklicne srednje šole in katere vire želijo uporabljati za pridobivanje novih informacij o možnostih nadaljevanja šolanja po zaključku osnovne šole. Na osnovi dobljenih rezultatov smo ugotovili, da so sedmošolci in osmošolci pokazali precej nizko stopnjo poznavanja srednjih šol in programov, ki jih izvajajo.

Izbira srednje šole naj ne bi bila samo odločitev zadnjega tedna. Učenci namreč potrebujejo informacije že nekoliko prej, zato je pomembno, da s spoznavanjem poklicev skozi učne vsebine in pridobivanjem informacij začnemo že v nižjih razredih osnovne šole.

Presenetljiva je bila tudi ugotovitev, da učenci pri svoji odločitvi o izbiri srednje šole najbolj upoštevajo lastno mnenje in mnenje ter nasvete svetovalne službe ter učiteljev na osnovni šoli. Torej lahko trdimo, da je letno srečanje s svetovalnimi delavkami Savinjske regije ter posredovanje informacij o izobraževalnih programih in spremembah na področju srednješolskega izobraževanja učinkovit način promocije šole.

V informiranje o izobraževalnih programih ŠCC smo s predstavitvami na osnovnih šolah vključili tudi starše, ki v tej starostni skupini z informacijami in nasveti prav tako vplivajo na odločitev svojih otrok o nadaljevanju izobraževanja.

V šoli opažamo, da imajo pomemben vpliv na potencialne dijake obstoječi in nekdanji dijaki.

Uspešne izobraževalne ustanove poleg komuniciranja v predvpisnem času komunicirajo z dijaki ves čas šolanja, skrbijo zanje, kasneje pa se nanje obračajo z vabili na različne obletnice in dogodke. Zadovoljni

munus 2

nekdanji dijaki, danes priznani strokovnjaki in ugledni ljudje, lahko s svojimi pozitivnimi izkušnjami in priporočili prispevajo k promociji šole in posledično k večjemu vpisu.

Promocijska dejavnost ŠCC daje spodbudne rezultate in predstavlja pomemben prispevek k poklicni orientaciji osnovnošolcev. Hkrati je tudi primerna oblika promoviranja deficitarnih poklicev. Temelji na dobrem sodelovanju med osnovnimi šolami in ŠCC. V prihodnosti bi bilo potrebno razmisliti o vključevanju podjetij, ki bi imela možnost učencem predstaviti svoje potrebe in jim ponuditi zaposlitev, hkrati pa bi v javnosti pomagala ohranjati ali dvigovati ugled šole.

Promocija poklicev in poklicnega izobraževanja je sistemsko neurejena in je v domeni srednjih šol, ki se s tako ali drugače borijo za svoj obstoj. Promocijo poklicev je potrebno dvigniti na nacionalno raven oz. dolgoročna skrb za pravilno kadrovske politiko mora postati nacionalni projekt.

munus 2

VIRI:

Knjiga:

- Sankovič, N. (2008). Kratek priročnik učinkovite promocije strokovnega in poklicnega izobraževanja. Ljubljana: CPI.

Spletna stran:

- Razpis za vpis v srednje šole in dijaške domove za šolsko leto 2010/11 (2010). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Posveti svetovalnih delavcev osnovnih in srednjih šol, 25. januar – 29. januar 2010. Pridobljeno 30. 4. 2010 s spletne strani:
http://www.mss.gov.si/fileadmin/mss.gov.si/pageuploads/podrocje/ss/vpis/2010/Del_srecanja_1_2_10_Razpis_srednje.ppt
- Željeznov Seničar, M. Na poti k poklicu, Promocija poklicev in poklicnega izobraževanja za osnovnošolce . Pridobljeno 30. 4. 2010 s spletne strani:
<http://www.cpi.si/files/CPI/userfiles/Datoteke/Novice/Promocija-poklicev-KV.doc>
- Portal Ministrstva za šolstvo: Vpis v srednje šole. Pridobljeno 30. 4. 2010 s spletne strani:
http://portal.mss.edus.si/portal/page?_pageid=33,1&_dad=portal&_schema=PORTAL
- CPI, Karierna orientacija. Pridobljeno 30. 4. 2010 s spletne strani <http://www.cpi.si/razvojno-in-raziskovalno-delo/evalvacija-in-spremljanje/karierna-orientacija.aspx>

munus 2

Avtorica: Davorka Polić Jošt, univ. dipl. pedagog

Delovno mesto: svetovalna delavka na Šolskem centru Celje

Ustanova: Šolski center Celje, Srednja šola za gradbeništvo, Pot na Lavo 22, 3000 Celje

E-mail: davorka.polic-jost@guest.arnes.si

Lektoriranje:

Simona Črep, prof.

Šolski center Celje

munus 2